

НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ

вул. Інститутська, 9, м. Київ, 01601, Україна
тел. 253-38-22, факс 230-20-33, 253-77-50
e-mail: nbu@bank.gov.ua

NATIONAL BANK OF UKRAINE

9, Instytutska Str., Kyiv, 01601, Ukraine
phone 253-38-22, fax 230-20-33, 253-77-50
e-mail: nbu@bank.gov.ua

05.05.2016 № 20-0004/39055

На № _____

Народному депутатові України
Донець Т. А.

вул. Грушевського, 5,
м. Київ, 01008

Шанована Тетяно Анатоліївно!

Національний банк України (далі – Національний банк) розглянув Ваш запит від 14.04.2016 № 20/7-131, надісланий у листі Голови Верховної Ради України від 15.04.2016 № 11/10-1115, щодо повернення депозитів і повідомляє таке.

Відповідно до частини другої статті 6 та частини другої статті 19 Конституції України органи державної влади мають діяти в межах повноважень та в спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Функції Національного банку, які визначені в статтях 6 та 7 Закону України «Про Національний банк України» не містять повноважень щодо тлумачення норм цивільного законодавства, зокрема статей 1060 та 1074 Цивільного кодексу України та статті 36 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб».

Законом України від 14 травня 2015 року № 424-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо умов повернення строкових депозитів» були внесені зміни, а саме до статті 1060 Цивільного кодексу України. Водночас пункт 3 розділу II «Прикінцеві положення» цього Закону зобов'язав Національний банк у тримісячний строк із дня набрання чинності цим Законом привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом та забезпечити приведення внутрішніх положень банківських установ у відповідність із цим Законом.

Так стаття 1060 Цивільного кодексу України передбачає, що договір банківського вкладу укладається на умовах видачі вкладу на першу вимогу (вклад на вимогу) або на умовах повернення вкладу зі спливом встановленого договором строку (строковий вклад). Договором може бути передбачено внесення грошової суми на інших умовах її повернення. За договором банківського вкладу на вимогу банк зобов'язаний видати вклад або його частину на першу вимогу вкладника. Умова договору банківського вкладу на вимогу про відмову від права на одержання вкладу на першу вимогу є нікчемною. За

1496714

10.05.2016 09:52

ВХ. №

110783

договором банківського строкового вкладу банк зобов'язаний видати вклад та нараховані проценти за цим вкладом зі впливом строку, визначеного в договорі банківського вкладу. Повернення вкладникові банківського строкового вкладу та нарахованих процентів за цим вкладом на його вимогу до впливу строку або до настання інших обставин, визначених договором, можливе виключно у випадках, якщо це передбачено умовами договору банківського строкового вкладу.

У свою чергу, відповідно до статей 7, 15, 56 Закону України «Про Національний банк України» та на виконання вимог Закону України від 14 травня 2015 року № 424-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо умов повернення строкових депозитів» Правління Національного банку прийняло постанову від 12.08.2015 № 520 «Про внесення змін до Положення про порядок здійснення банками України вкладних (депозитних) операцій з юридичними і фізичними особами».

Що стосується виплати вкладникам коштів банками, у яких запроваджено тимчасову адміністрацію, то наслідки запровадження тимчасової адміністрації врегульовані в статті 36 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб». Згідно з цією статтею передбачається, що обмеження стосовно задоволення вимог вкладників та інших кредиторів банку, не поширюються на виплати коштів за вкладами вкладників, строк яких закінчився, та за договорами банківського рахунку вкладників. Зазначені виплати здійснюються в межах суми відшкодування, що гарантується Фондом гарантування вкладів фізичних осіб (далі – Фонд), в національній валюті України. Вклади в іноземній валюті перераховуються в національну валюту України за офіційним курсом гривні, встановленим Національним банком до іноземних валют на день початку процедури виведення Фондом банку з ринку та здійснення тимчасової адміністрації відповідно до цієї статті.

Однак слід зауважити, що відповідно до статті 76 Закону України «Про банки і банківську діяльність» Національний банк не здійснює банківський нагляд за банком, у якому запроваджено тимчасову адміністрацію, крім отримання звітності в установленому Національним банком порядку.

Одночасно також повідомляємо, що з метою стабілізації ситуації на грошово-кредитному та валютному ринках України Національний банк впровадив низку тимчасових інструментів регулювання, які були запроваджені, зокрема, постановою Правління Національного банку від 03.03.2016 № 140 «Про врегулювання ситуації на грошово-кредитному та валютному ринках України», що діятиме до 08 червня 2016 року включно (далі – Постанова № 140). Норми Постанови № 140 були розроблені в співпраці з Міжнародним валютним фондом (далі – МВФ).

Вимоги Постанови № 140 не забороняють уповноваженим банкам достроково повертати вклади, залучені в іноземній валюті за всіма типами договорів, крім вкладів, залучених з видачею іменних ощадних (депозитних) сертифікатів зі строком їх обігу не менше шести місяців, у національній валюті

за курсом купівлі іноземної валюти уповноваженого банку на день проведення операції.

Відповідно до норм Постанови № 140 банки зобов'язані обмежити видачу готівкових коштів у національній валюті через каси та банкомати в межах до 500 000 гривень на добу на одного клієнта, в іноземній валюті або банківських металів з поточних і депозитних рахунків клієнтів через каси в межах до 50 000 гривень на добу на одного клієнта в еквіваленті за офіційним курсом Національного банку.

Що стосується можливості скасування вищенаведених обмежень, які передбачені Постановою № 140, зазначаємо таке.

На поточному етапі Україна реалізує заходи економічної та фінансової політики в рамках програми EFF, що підтримується МВФ. Відповідно до Листа про наміри від 21 липня 2015 року та Меморандуму про економічну та фінансову політику (МЕФП) у контексті передбачених МЕФП заходів очікується, що програма політики та фінансова підтримка міжнародної спільноти сприятимуть поліпшенню стану платіжного балансу, фінансовій стабільності та відновленню довіри вкладників та інвесторів, що створить підґрунтя для безпечної відміни запроваджених адміністративних заходів, за настання належних передумов.

Разом з тим інформуємо, що 18 червня 2015 року Правлінням Національного банку з метою впровадження реформ фінансового сектору України була затверджена Комплексна програма розвитку фінансового сектору України до 2020 року (далі – Комплексна програма). Комплексну програму розроблено відповідно до Стратегії сталого розвитку «Україна – 2020», затвердженої Указом Президента України від 12 січня 2015 року №5/2015, Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, Меморандуму про співпрацю з МВФ, Угоди про коаліцію депутатських фракцій «Європейська Україна».

На сьогодні в рамках реалізації Комплексної програми в Національному банку триває робота стосовно підготовки проекту концепції поетапної лібералізації валютного регулювання та валютного контролю.

З повагою

В. о. заступника Голови
Національного банку України

К. В. Рожкова